

Framtidsplan 2021-2023

För Gnesta kommun

Beslutsinstans	Kommunfullmäktige
Beslutad	Välj datum
Senast reviderad	Välj datum
Giltig till	Tills vidare
Dokumentansvarig	Kommunchef
Diarienummer	KS.2020.238

GNESTA
KOMMUN

Innehållsförteckning

Kvalitet i fokus för våra medborgare	3
Inledning	4
Fullmäktiges inriktningsmål	4
Planeringsförutsättningar	5
Finansiella mål	7
Skattesats	7
Prognos skatteintäkter	7
Gnestas ekonomi	8
Driftbudgetramar	9
Investeringsbudget.....	11
Exploateringsbudget	11
Styrmodell för Gnesta kommun.....	12
Investeringar per verksamhet	18

Kvalitet i fokus för våra medborgare

Inför 2021 så har vi med oss sex år av samarbete där vi skapat en god grund för både långsiktighet och framtidstro för våra medborgare. Många långsiktiga projekt har sjösatts och vikten av blick mot framtiden blir än mer viktiga under rådande pandemi.

De stora investeringar som kommer vara nödvändiga under kommande år förutsätter att vi har ordning och reda på ekonomin och planeringsprocesserna. Med erfarenheterna från 2020 års svårigheter för nämnderna att klara verksamheterna inom givna budgetramar, tillsammans med de volymförändringar (alternativt tillsammans med effekterna från den demografiska utvecklingen) som verksamheterna står inför, kommer det vara nödvändigt att se över Gnestas samlade styrning och ledning. Ett fokus på kärnverksamheterna är prioriterat, samtidigt som kommunens förmåga att arbeta effektivt och planerande ska stärkas. 2020 års Coronapandemi tillsammans med en försvagad konjunktur stärker behovet av strategiskt förändringsarbete.

Vi behöver uppdatera styrdokument och styrkedjor, utveckla budgeten att tydligare omfatta investeringar och volymförändringar, fokusera på kvalitet, och lägga en stabil organisatorisk och ekonomisk grund att stå på.

Gnesta kommuns skolor behöver fortsatt utveckling då skolresultaten ligger på en nivå vi inte är nöjda med. Under 2021 avser vi därför att fortsätta det arbete som inleddes 2019 för en högre måluppfyllelse och bättre resultat i skolan, detta för att ge eleverna bästa förutsättningar att nå så långt som det är möjligt. Då vi vet att pedagogiska förutsättningar, kollegialt lärande och tydliga arbetsätt kopplat till uppföljning är viktiga faktorer för högre resultat avser vi att ha fortsatt fokus på systematiskt kvalitetsarbete samt att säkerställa en likvärdig skola för alla elever i hela kommunen.

Det är också av största vikt att vår äldre generation får en trygg omvårdnad. Därför kommer vi fortsätta fokusera på en god dialog med såväl brukare och anhöriga som med våra pensionärsföreningar, och också utforska vilka digitala lösningar som kan främja kvalitet och ett gott liv. Erfarenheterna från 2020 års pandemi ska tas med i det fortsatta utvecklingsarbetet.

Gnesta kommuns attraktivitet är starkt kopplad till möjligheterna att leva, verka och bo här. Under flera år har samarbetet mellan Gnesta kommun och näringslivet utvecklats, liksom samarbetet med civilsamhället och föreningslivet, och detta avser vi att bygga vidare på ytterligare. Inte minst kommer vi få förmånen att arbeta vidare inom ramen för Näringslivsprogrammet och Kulturpolitiska programmet.

Vi är övertygade om att vi med rätt fokus kommer kunna ta tillvara på de väldigt goda förutsättningar som vår kommun har och att vi på så sätt kommer att kunna möta framtiden med tillförsikt.

Johan Rocklind (S)   Anna Ekström (M)

Inledning

Inför varje nytt år beslutas om Framtidsplan med flerårsplan för Gnesta kommun. Framtidsplanen är kommunens samlade styrdokument på kommunövergripande nivå. I planen återfinns kommunfullmäktiges inriktningsmål, finansiella mål, tilldelade ramar samt investeringsbudget och utvalda styrningsprinciper. Här finns också viktiga planeringsförutsättningar med skattesats, befolkningsprognos, exploateringsbudget etc. Dessutom innehåller Framtidsplanen en plan för uppföljning av mål och ekonomi.

Fullmäktiges inriktningsmål

Kommunfullmäktige arbetar också med inriktningsmål som både innefattar nämndspecifika mål och sådana som är gemensamma för alla nämnder. De gemensamma målen skall utgöra ett grundfundament i respektive nämnds arbete.

<p>En attraktiv kommun</p> <p>Som erbjuder goda boendemöjligheter, bra kommunikationer och infrastruktur samt ett brett utbud av fritidsaktiviteter.</p>	<p>En hållbar kommun</p> <p>Som långsiktigt utvecklar goda förutsättningar för människor, miljö och natur.</p>	<p>Service och bemötande</p> <p>Kontakter med Gnesta kommun ska kännetecknas av ett gott bemötande och en professionell service.</p>
<p>En skola med hög målpfyllelse och starka kunskapsresultat</p> <p>Som ger varje elev lust att lära, samt förutsättningar att lyckas, utvecklas och rustas för vuxenlivet.</p>	<p>En trygg vård och omsorg av hög kvalitet</p> <p>Som utformas i nära samverkan med brukare och personal.</p>	<p>Effektiv organisation</p> <p>Med nya arbetsätt, ett aktivt förbättringsarbete och ny teknik skapas på ett ansvarsfullt sätt en effektivare organisation.</p>
<p>Välmående och växande företag</p> <p>Som bidrar till tillväxt, service och arbetstillfällen.</p>	<p>En god ekonomi</p> <p>God hushållning och planering av resurserna som bidrar till en långsiktigt ekonomisk hållbar utveckling.</p>	<p>Attraktiv arbetsgivare</p> <p>Som förmår attrahera, bibehålla och utveckla kompetens.</p>

Planeringsförutsättningar

Befolkningsutveckling

Under 2019 ökade befolkningen med 128 personer. I år har befolkningen ökat med sju personer till 31 juli och antalet kommuninvånare uppgick då till 11 381 personer. Befolkningsförändringen beror på inrikes flyttningsöverskott.

Enligt den senaste befolkningsprognosen från februari 2020 kommer befolkningen att öka med 681 personer eller cirka sex procent mellan 2019 och 2023 (se tabell nedan). Det innebär en ökning med i genomsnitt cirka 170 personer per år.

De som ökar mest i procent, enligt befolkningsprognosen, är åldersgruppen 19-24 år (+16%) och 80-100+ år (+28%). Fördelningen mellan könen kommer att vara fortsatt jämn enligt prognosen, förutom den övre pensionsåldern där andelen kvinnor är högre.

Befolkningsprognos för 2019-23

Ålder / År	2019	2020	2021	2022	2023	Förändring 2019-2023
0-5	803	797	793	793	816	2%
6-9	612	602	622	607	622	2%
10-12	424	444	454	483	476	12%
13-15	412	432	435	433	458	11%
16-18	398	407	417	403	429	8%
19-24	574	578	599	620	666	16%
25-44	2 614	2 629	2 657	2 634	2 714	4%
45-64	2 872	2 877	2909	2 919	3 006	5%
65-79	2 079	2 132	2 132	2 130	2 121	2%
80-100+	577	592	631	677	738	28%
Totalt	11 365	11 489	11 649	11 700	12 046	6%

Befolkningsprognosen, som är gjord för perioden till och med år 2035, pekar på att kommunens befolkning då skulle uppgå till drygt 14 700 invånare. Det motsvarar en ökning med cirka 30 procent.

På grund av rådande situation med låga grundvattennivåer i Gnesta tätort kommer antalet färdigställda bostäder troligen bli lägre än prognostiserat för de kommande åren. Det här påverkar även utfallet i befolkningsprognosen då en lägre befolkningsutveckling i de åldersgrupper som har högre flyttbenägenhet är ett troligt scenario. Detta gör att en lägre befolkningsutveckling än prognostiserat kan väntas i ålderskategorierna 0-9 år samt 16 – 55 år.

Att kommunen når upp till prognostiserat invånarantal för år 2020 är inte heller troligt då kommunen haft fler antal döda samt ett negativt flyttnetto. Kommunen har inte heller haft något invandringsöverskott hittills i år. Detta är effekter av coronapandemin.

Bostadsbyggande

Utifrån den politiska ambitionen om att möjliggöra för en långsiktig befolkningstillväxt om i genomsnitt 2% per år så behöver cirka 100 bostäder färdigställas varje år. För närvarande har kommunen färdiga detaljplaner för cirka 180 bostäder, varav cirka 20 i Gnesta tätort.

Planer finns för drygt 150 bostäder utanför Gnesta tätort i bland annat Spårbacken i Laxne, Vängsö, Nysätter i Stjärnhov och Aspliden i Björnlunda. Utöver detta byggs det ett drygt tiotal bostäder i småhus utanför tätorterna på landsbygden. För närvarande pågår detaljplanarbete för 150-200 bostäder i Gnesta centrum (Mejerigatan) och 600 bostäder i Vackerby Trädgårdsstad.

Ytterligare detaljplaner behöver på sikt tas fram för att möta behovet av nya bostäder från 2030 och framåt. För att kunna genomföra byggnationer i de färdiga planområdena bör fortsatt stort fokus läggas på att förstärka den grundläggande infrastrukturen, framför allt gällande vatten och avlopp.

Ekonomiska förutsättningar

SKR (Sveriges Kommuner och Regioner) har sedan våren 2020 och coronapandemins utbrott beskrivit ett ytterst osäkert prognosläge. Istället för att som vanligt beskriva en prognos (för innevarande och nästa år) följt av en kalkyl (för den längre sikten) har ett scenario för samhällsekonomin kommunicerats. Vissa svårbedömda variabler, exempelvis löneutvecklingen (även för den korta sikten) bygger på antaganden.

I skatteprognosen den 1 oktober för 2020 visar SKR att skatteunderlaget bromsar in ytterligare, till följd av kraftig ytterligare minskning av arbetade timmar. Detta motverkas visserligen av omfattande utbetalningar av permitteringslön men lönesumman ökar ändå nästan inte alls och skatteunderlagstillväxten stannar under två procent. Att skatteunderlagstillväxten inte blir ännu lägre förklaras av tillfälliga åtgärder som beslutas för att mildra effekterna av covid 19-pandemin.

SKR räknar med att konjunkturåterhämtningen börjar hösten 2020 och att antalet arbetade timmar börjar återhämtas. Detta leder till en större ökning av lönesumman 2021 än 2020. Skatteunderlaget dämpas samtidigt av andra faktorer vilket leder till att skatteunderlagstillväxten beräknas bli lika låg som under finanskrisens värsta år 2009.

Utöver revideringar i den samhällsekonomiska bilden har SKR i prognosen den 1 oktober gjort ändringar till följd av förslag i budgetpropositionen 2021.

Såväl coronapandemin som de åtgärder som aviserats och beslutats i syfte att mildra de ekonomiska effekterna av pandemin har haft stor påverkan på samhällsekonomin i

Sverige och internationellt. Detta har betydelse för skatteunderlaget och bidrar till att prognosen är behäftad med större osäkerhet än normalt.

Finansiella mål

De finansiella målen ska bidra till att skapa en långsiktigt hållbar ekonomi för Gnesta kommun. Med bra ekonomiska resultat får verksamheterna långsiktiga och stabila planeringsförutsättningar och kommunens möjligheter att kunna låna till bra villkor på den finansiella marknaden förbättras. Dessutom skapas nödvändig buffert för svängningar i konjunktur och oförutsägbara volymförändringar.

Kommunen har följande finansiella mål:

- Årets resultat ska i genomsnitt vara 2 procent av skatter och statsbidrag under innevarande mandatperiod.
- Verksamheternas nettokostnadsandel med avdrag för jämförelsestörande poster *ska uppgå till max 100 procent per år.
- Soliditeten exklusive ansvarsförbindelsen för pensioner ska uppgå till minst 30 procent.
- Soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen för pensioner ska uppgå till minst 20 procent.

*) Med jämförelsestörande poster menas poster i resultaträkningen som avser sådana händelser som stör jämförelser med andra perioders resultat. Som exempel kan nämnas avgångsvederlag och avsättningar för framtida kostnader.

Skattesats

Skattesatsen är oförändrad för medborgarna. Den kommunala skattesatsen är 22,12 procent för 2021.

Prognos skatteintäkter

Vid beräkning av skatteintäkter för 2021-2023 har den senast publicerade prognosen av SKR använts (2020-10-01). Skatteprognosen bygger på SKRs befolkningsprognoser. De tillskott som aviserats under 2020, för både innevarande och kommande år, ingår inte i anslaget för kommunalekonomisk utjämning och redovisas därför separat nedan. Aviserade tillskott kommer kommunen till del under förutsättning att riksdagen antar dessa förslag.

2020: 11 356 inv. 1/11 2019	690 119 tkr
2021: 11 453 inv. 1/11 2020	730 445 tkr
2022: 11 542 inv. 1/11 2021	747 766 tkr
2023: 11 625 inv.1/11 2022	765 838 tkr

Vår bedömning är att det finns risk att SKRs befolkningsprognos inför 2021 inte uppfylls, en reserv för minskade skatteintäkter har därför lagts till under kommungemensamma poster.

Aviserade tillskott generella statsbidrag:

2020: 21 327 tkr

Aviserade tillskott, riktade statsbidrag äldreomsorg:

2021: Äldreomsorgssatsning: 5 074 tkr

2022: Äldreomsorgssatsning: 5 074 tkr

2023: Äldreomsorgssatsning: 5 074 tkr

Gnestas ekonomi

De senaste årens starka resultat beror till största delen av ökade skatteintäkter, statsbidrag av engångskaraktär och positiva resultat från finanserna. De goda resultaten är viktiga för att möta framtida utmaningar med vikande konjunktur och demografiska utmaningar.

Stora investeringar behövs för gator samt anläggningar för vatten och avlopp vilket leder till ökade kostnader för avskrivningar. Det planeras också för ett omfattande bostadsbyggande i kommunen som medför volymökningar och nyinvesteringar inom bland annat förskola och grundskola.

Detta innebär att det i budgeten för 2021 och framåt måste avsättas utrymme för samtliga kostnader som uppstår i driften efter att en investering gjorts i verksamheten, inklusive avskrivningar. Budgeten ska också ta hänsyn till volymprognoser. För att kunna ha en budget i balans och en långsiktigt god ekonomisk utveckling måste verksamheterna fortsätta arbeta intensivt med effektiviseringar och budgetföljsamhet.

Investeringar i infrastruktur och annan kommunal service som gjorts de senaste åren, och som kommer att ske framöver, ökar behovet av upplåning för att klara budgetperiodens likviditet. Det ökade behovet av nya lån för infrastruktur, som möjliggör kommunal service, gör att kommunkoncernens samlade låneram bör ses över. Detta då Gnestahem AB har behov av att finansiera nybyggnation och renovering av äldre fastigheter.

Resultaträkning

Resultaträkning (tkr)	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023
Verksamhetens intäkter	104 444	126 753	128 862	131 342
Verksamhetens kostnader	-785 428	-832 211	-850 294	-869 485
Avskrivningar	-17 423	-20 423	-21 423	-22 423
Verksamhetens nettokostnader	-698 407	-725 881	-742 855	-760 566
Skatteintäkter	543 929	543 267	558 254	580 120
Generella statsbidrag och utjämning	159 956	192 252	194 586	190 792
Verksamhetens resultat	5 478	9 638	9 985	10 346
Finansiella intäkter	9 500	9 500	9 500	9 500
Finansiella kostnader	-4 428	-4 428	-4 428	-4 428
Resultat efter finansiella poster	10 550	14 710	15 057	15 418
Extraordinära intäkter	0	0	0	0
Extraordinära kostnader	0	0	0	0
Årets resultat	10 550	14 710	15 057	15 418

Driftbudgetramar

Driftbudgettram (tkr)	Budget 2020	Ramförslag 2021	Ramförslag 2022	Ramförslag 2023
Kommungemensamma poster	667 180	693 804	709 191	726 002
Kommunstyrelsen	-87 110	-89 594	-89 630	-89 805
Samhällsbyggnadsnämnden	-30 720	-30 752	-31 376	-32 014
Barn- och utbildningsnämnden	-308 970	-319 422	-327 340	-335 803
Socialnämnden	-229 830	-239 326	-245 788	-252 962
Totalt	10 550	14 710	15 057	15 418

Samtliga nämnder kompenseras för löneökningar och hyresökningar. Nedan redovisas större förändringar till 2021 för respektive nämnd utöver dessa ökningarna.

Större förändringar för 2022 utgörs förutom uppräknings för löner och hyra, också av ökade kostnader för avskrivningar samt en viss kompensation för volymökningar. För 2023 ökar avskrivningarna på kommungemensamma poster med 1 mkr. I övrigt ges en viss kompensation för volymökningar till förvaltningarna.

Kommungemensamma poster

Intäkter för skatter och statsbidrag beräknas öka med 31,6 mkr mellan 2020 och 2021. Vi ser dock en viss risk för att SKRs befolkningsprognos inför 2021 inte uppfylls, en reserv på 2 mkr har därför lagts till. Av intäktsökningen är 5,1 mkr särskilda statsbidrag avseende äldreomsorgssatsning. Denna särskilda satsning tillförs i sin helhet socialnämnden. Kostnader för pensioner beräknas oförändrade enligt KPAs prognos per augusti 2020. Avskrivningar ökar med 3 mkr utifrån beräknade avslutade investeringar 2020. Finansnettot är oförändrat i förhållande till budget 2020.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens budgetram har utökats för löne- och hyresökningar. Utöver detta har det budgeterats med 0,3 mkr avseende kostnader för framtida arkiveringslösning, fördjupad översiktsplan och hantering av detaljplaner, 0,45 mkr. Utökad personalkostnad på Elektron där tidigare tjänst varit subventionerad med arbetsmarknadsstöd, 0,3 mkr, har också lagts till samt några mindre kostnadsökningar.

Samhällsbyggnadsnämnden

För samhällsbyggnadsnämnden har ramen utöver löne- och hyresökningar minskat med 0,5 mkr på grund av att en personal slutat på gatuenheten 2020. Personen ersätts inte.

Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämnden får, utöver löne- och hyresökningar, en kompensation med 6,4 mkr för förväntade volymökningar i verksamheterna.

Socialnämnden

2021 ökar budgetramen, utöver löne- och hyresökningar, för nämnden med 5,1 mkr avseende särskild satsning på äldreomsorgen. Ramen ökas också med 1 mkr avseende ökade färdtjänstkostnader för transporter till gymnasiesärskolor samt 0,5 mkr som en särskild satsning på feriearbete.

Investeringsbudget

Investeringar (tkr)	2021	2022	2023	Totalt
Kommunstyrelsen - skattekollektivet	14 865	9 550	2 650	27 065
Samhällsbyggnadsnämnden	16 680	17 450	8 680	42 810
Barn- och utbildningsnämnden	3 535	3 000	3 000	9 535
Socialnämnden	3 940	1 340	1 300	6 580
Summa investeringar (ex taxekollektivet)	39 020	31 340	15 630	85 990
Kommunstyrelsen-taxekollektivet (VA)	35 800	36 300	67 550	139 650
Kommunstyrelsen-taxekollektivet (RH)				0
Summa investeringar taxekollektivet	35 800	36 300	67 550	139 650
Totala investeringar (ink taxekollektivet)	74 820	67 640	83 180	225 650

Investeringsvolymen de närmsta tre åren uppgår till cirka 226 mkr. Av dessa avser 86 mkr den skattefinansierade verksamheten. Taxekollektivets investeringar uppgår till cirka 140 mkr som främst avser en omfattande modernisering av vatten- och avloppsnätet.

Exploateringsbudget

(Belopp i tkr)	Intäkt 2021	Kostnad 2021	Intäkt 2022	Kostnad 2022	Intäkt 2023	Kostnad 2023
Aspliden i Björnlunda	2 100	-2 000	2 100	0	0	0
Vackerby trädgårdsstad	0	-5 000	0	-20 000	20 000	-20 000
Vackerby industriområde	0	0	0	0	1 000	0
Norra Frustuna	4 800	-8 000	4 800	0	4 000	0
Sigtunavägen industri	0	0	3 000	0	3 000	0
Summa	6 900	-15 000	9 900	-20 000	28 000	-20 000
Netto		-8 100		-11 100		8 000

Aspliden i Björnlunda

Projektet för Aspliden består av sex villatomter. Fastighetsbildning är genomförd och utbyggnad av vatten och avlopp sker våren 2021. Projektet bedöms ge ett visst överskott.

Vackerby trädgårdsstad

Detaljplanearbete pågår med möjlighet till 600 bostäder, varav cirka 300 på kommunens mark. Två exploatörer är knutna till projektet. Möjlig byggstart 2022 och försäljning av mark 2023. Utgifter 2021 för detaljplan och projektering gata/VA.

Vackerby industriområde

Det finns cirka 6 500 kvm detaljplanerad industrimark kvar som reserverats för framtida utbyggnad av fjärrvärmeverk. Projektet bedöms gå med ett visst överskott.

Norra Frustuna

Projektet Norra Frustuna består av 17 villatomter. Byggstart preliminärt sommaren 2021. Kostnader för gatubyggnad och VA. Försäljning av fem till sex tomter per år bedöms ge ett visst överskott.

Sigtunavägen industri

Detaljplan finns. Utgifterna avser fastighetsbildning. Försäljning av industritomter på sammanlagt 20 000 kvm ger ett överskott.

Sammantaget är bedömningen att kostnaderna överstiger intäkterna för exploateringsverksamheten under perioden 2021-2023. Tabellen är en översiktlig bild för treårsperioden. För respektive projekt finns intäkter och kostnader före perioden likväl som efter perioden. Två projekt bedöms kunna färdigställas under perioden, Norra Frustuna och Aspliden, vilket kan påverka driftsbudget och avskrivningar.

Styrmodell för Gnesta kommun

Kommunfullmäktiges Framtidsplan

Framtidsplanen antas varje år av kommunfullmäktige för den kommande treårsperioden. Framtidsplanen som är kommunens övergripande styrdokument slår fast kommunfullmäktiges inriktningsmål samt finansiella mål för Gnesta kommun. Inriktningsmålen tillsammans med nämndernas egna mål anger de politiska prioriteringarna som styr vad de kommunala verksamheterna ska åstadkomma.

Gnesta kommun utgår från god ekonomisk hushållning. Ett begrepp som innebär att den samlade kommunala verksamheten bedrivs i enlighet med de ekonomiska ramar som fullmäktige beslutat, att såväl verksamhetsmål som ekonomiskt resultat följs upp

och utvärderas kontinuerligt. Det är viktigt att goda förutsättningar skapas för att Gnesta också i framtiden kan leverera en bra kommunal verksamhet.

Framtidsplanen innehåller också förutsättningar som påverkar kommunen, som till exempel skatteintäkter, bostadsbyggande, exploateringsbudget och befolkningstillväxt.

Verksamhetsstyrning

Nämnderna beslutar om sina egna Framtidsplaner med uppföljningsbara mål. Varje nämnd ska bryta ner de för nämnden relevanta inriktningsmålen som fastställts av Kommunfullmäktige. Dessa mål kan kompletteras med andra mål kopplade till nämndens uppdrag. Nämndernas nedbrutna mål är styrande för verksamheterna.

Nämndernas planer innehåller också budget, verksamhetsbeskrivningar och indikatorer per verksamhetsområde. Indikatorer bör främst väljas bland de som kommunen rapporterar till statliga myndigheter och SKR.

Verksamheterna/enheterna utgår från nämndmålen och utarbetar aktiviteter för att ange hur de kan bidra till att uppfylla nämndmålen. Dessa samlas i en verksamhetsplan/enhetsplan för respektive verksamhetsområde eller enhet. Den beskriver vilka aktiviteter som ska genomföras för att uppnå målen samt hur dessa ska genomföras och följas upp.

Planen innehåller dessutom de aktiviteter som verksamheten behöver utföra som inte direkt är kopplade till nämndens eller fullmäktiges mål, men som ändå är viktiga för att motsvara krav från lagstiftning och medborgare/brukare.

Verksamhetsplanerna presenteras sedan inför presidierna under första tertialet varje år och inför nämnd i den ordning nämnden beslutar.

För att kunna analysera om kommunen är på rätt väg att uppnå målen avsikter, eller om det fordras en ändrad kurs på den inslagna vägen, görs en bedömning av måluppfyllelsen och uppdrag i delårsrapporten och årsredovisningen samt i löpande information till nämnden i ett av nämnden beslutat flöde.

Utöver Framtidsplanen finns ett antal styrdokument i kommunen som revideras löpande.

Ekonomisk styrning

Driftsbudget

Kommunfullmäktige tilldelar respektive nämnd en nettoram som dessa ansvarar för. Kommunfullmäktige fördelar driftsanslagen (ramar) enligt följande:

Politisk nämnd	Förvaltning
Kommunfullmäktige	Kommungemensamma poster/kommunstyrelseförvaltningen
Kommunstyrelsen	Kommunstyrelseförvaltningen, Samhällsbyggnadsförvaltningen
Samhällsbyggnadsnämnden	Samhällsbyggnadsförvaltningen
Barn- och utbildningsnämnden	Barn- och utbildningsförvaltningen
Socialnämnden	Socialförvaltningen

Nettoramen är fast och får inte överskridas utan kommunfullmäktiges godkännande. Kommunstyrelsen ska se till att detta följs och ska föreslå åtgärder till nämnderna vid eventuellt överskridande. Nämnd fördelar, inom tilldelad ram, medel mellan olika verksamhetsområden.

Förvaltningarna ansvarar för att kontinuerligt utvärdera aktuellt resultat i relation till budget samt att månadsvis lämna rapport om ekonomi och eventuella förslag till åtgärder till nämnderna.

Verksamheterna ska planera och genomföra effektiva inköp så att kommunens resurser används på bästa möjliga sätt. En särskild översyn av kommunens inköpsorganisation och rutiner ska genomföras under 2021.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att under 2021 säkerställa strategiskt långsiktig planering.

Den tilldelade budgeten ska kommuniceras och förankras i organisationen så att de ekonomiska förutsättningarna blir tydliga för alla medarbetare.

Styrning och planering av projekt och investeringar ska prioriteras. Kontinuerlig ekonomisk rapportering under projektets gång ska ske. Gjorda investeringar belastar driftsbudgeten för kommunen totalt med kostnader i form av avskrivningar under de antal år de bedöms nyttjas i verksamheterna. Därtill kommer finansiella kostnader i de fall investeringarna orsakar lån för kommunen.

Omdisponering inom driftbudgeten

- Omdisponeringar **mellan olika nämnder** med belopp upp till 500 tkr beslutas av kommunstyrelsen och belopp över 500 tkr beslutas av kommunfullmäktige (beloppsgränserna avser per gång).
- Omdisponeringar **mellan verksamhetsområden** inom nämndens nettoram beslutas av respektive nämnd/utskott och redovisas med konsekvensbeskrivning och finansiering till nämnden. Omdisponeringar av

principiell beskaffenhet eller större vikt ska dock beslutas av kommunfullmäktige.

- Omfördelning av lönedel efter årlig lönerevision kan göras av kommunstyrelsen.

Finansieringsprincip

Samtliga beslut om intäkts-/kostnadsförändringar i samtliga nämnder ska vara finansierade. Det ska alltså finnas budgetmedel anslagna. Om det undantagsvis uppstår behov av till exempel kostnadsökningar ska ett beslut tas av kommunfullmäktige och kommunens egna kapital användas.

Taxor och avgifter

Uppräkning av taxor och avgifter ska ske på ett sådant sätt att avgiften/taxan följer kostnadsutvecklingen inom verksamheten. Nivån på avgifter/taxor ska ses över årligen. Eventuella förändringar ska beslutas av ansvarig nämnd och kommunfullmäktige. För vissa taxor har fullmäktige beslutat om en årlig indexuppräkning och då sker inget politiskt beslut.

Investeringar

I Framtidsplanen ska en investeringsbudget på tre år per verksamhet upprättas. Under innevarande budgetår ska samtliga investeringar som beslutats i Framtidsplanen för budgetåret skrivas fram till kommunstyrelsen för ianspråktagande. Varje investeringsbeslut ska beredas med uppgifter om förstudie, ekonomisk kalkyl inkluderande påverkan på driftskostnader samt konsekvensbeskrivning.

Kommunstyrelsen har ansvar för samtliga investeringsbeslut, uppföljning av dessa samt att återkommande omvärdera behovsprioriteringar.

Investeringar för den avgiftsfinansierade verksamheten ska kopplas till det ekonomiska utrymme som taxan medger.

Omdisponeringar inom investeringsbudgeten

(Beloppsgränserna avser per gång)

- Omdisponeringar av investeringsanslag upp till 5 mkr beslutas av kommunstyrelsen.
- Omdisponeringar av investeringsanslag över 5 mkr beslutas av kommunfullmäktige.

Exploateringar

I Framtidsplanen ska en exploateringsbudget för den närmaste treårsperioden upprättas. Exploateringsbudgeten ska visa alla pågående och planerade exploateringsområden samt redovisa kommande intäkter och kostnader.

Uppföljning av verksamhet och ekonomi

Verksamhetsuppföljning

Uppföljning av kommunfullmäktiges inriktningsmål sker i delårsrapporten och i årsredovisningen och bildar tillsammans med jämförelser av kvalitet/ekonomi och volymuppgifter ett viktigt underlag för eventuella revideringar inför nästa planeringsperiod.

Bedömningen om att övriga delar i det kommunala uppdraget utförs på ett tillfredsställande sätt görs bland annat genom årsredovisning, muntliga och skriftliga redovisningar i nämnder och fullmäktige samt ett deltagande i ett jämförelsenätverk med andra kommuner (Kommunens kvalitet i korthet).

Intern kontroll

Enligt kommunallagen ska varje nämnd inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har beslutat om samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Nämnden ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten i övrigt bedrivs på ett tillfredsställande sätt.

Den interna kontrollen handlar om att säkerställa:

- Att verksamheten lever upp till målen och är kostnadseffektiv, det vill säga god ekonomisk hushållning.
- Att informationen om verksamheten och om den finansiella rapporteringen är ändamålsenlig, tillförlitlig och tillräcklig.
- Att kommunens styrdokument följs
- Att möjliga risker inringas, bedöms och förebyggs.

Nämnderna ska enligt Riktlinjer för intern kontroll i sina Framtidsplaner inrymma årliga internkontrollplaner som utgörs av 5-8 prioriterade och nämndspecifika risker/kontrollområden som framkommer utifrån bland annat väsentlighets- och riskanalyser. Den löpande kontrollen, eller tillämpningen av den interna kontrollplanen, genomförs i verksamheterna. Utvärdering görs i samband med att nämnderna godkänner respektive årsredovisning.

Övergripande riskområden för kommunen som helhet föreslås av kommunstyrelsens presidium (cirka tre stycken). Följande områden är föreslås fastställas som övergripande riskområden för kommunen som helhet 2021:

1. Säkerhets/kvalitetsbrister vid digitalisering
2. Budgetuppföljning och prognossäkerhet
3. Kompetensförsörjning

Ekonomiuppföljning

Dokumentnamn	Framtidsplan 2021-2023
Ämne	För Gnesta kommun
Beslutsinstans	Kommunfullmäktige

Samtliga nämnder ska upprätta budgetuppföljning med justering av prognos (uppkomna förändringar med större påverkan) för helåret efter samtliga månader med undantag för januari och juni. Uppföljning till kommunstyrelsen med prognos för helåret sker per tertial. Delårsbokslut (augusti månad) och årsredovisning (december månad) redovisas för kommunfullmäktige.

Uppföljning av investeringar för kommunal verksamhet och de kommunala bolagen sker löpande varannan månad i kommunstyrelsen. Vid avvikelse om 10 procent, eller om betydande förskjutningar i genomförandet kan befaras, ska förhållandet anmälas till kommunstyrelsen så fort avvikelsen blir känd.

Gnesta kommunkoncern ska redovisa sin verksamhet i årsredovisningen (december månad). Den slutliga avstämningen av Framtidsplanen med mål och budget sker i årsredovisningen. Årsredovisningen är en beskrivning av processen från ord till handling, från inriktningen i Framtidsplanen till hur det faktiskt blev.

Årsredovisningen behandlas av kommunfullmäktige i april.

Uppföljning av kommunfullmäktiges verksamhetsmål och finansiella mål samt utvärdering av de fyra aspekterna resultat, kapacitet, risk och kontroll i den finansiella analysen visar om Gnesta kommun har en god ekonomisk hushållning.

Åtgärder vid avvikelser vid budgetuppföljning

Driftbudget

Så snart en avvikelse befaras eller har konstaterats är nämnden skyldig att besluta om åtgärder inom ramen för sina befogenheter så att budget kan hållas. Detta innebär att förvaltningen samtidigt som det befarade underskottet redovisas för nämnden ska ge förslag till hantering av underskottet.

Kommunstyrelsen har ett samlat ansvar för kommunens ekonomi. I de fall Kommunstyrelsen finner att nämnd inte fullföljer sina uppdrag från Kommunfullmäktige, kan styrelsen föreslå åtgärder till nämnden att genomföra inom given budgetram alternativt väcka ärende i Kommunfullmäktige.

Investeringsbudget

Nämnderna ska månatligen följa de investeringar som påverkar nämndens verksamhet och ekonomi påtagligt (både egna investeringar och investeringar som administreras av Gnesta Förvaltnings AB). Vid avvikelse om 10%, eller om betydande förskjutningar i genomförandet kan befaras ska förhållandet anmälas till kommunstyrelsen på nästkommande sammanträde.

Investeringar per verksamhet

Kommunstyrelsen - skattekollektivet

Investering	Belopp 2021	Belopp 2022	Belopp 2023
Kvalitetsledningssystem	-1500		
Verksamhetsanpassning i lokaler	-500	-500	
Spendanalyssystem – Upphandling			
Fritt WiFi	-150	-200	
Utbyggnad av förvaltningsnät	-500	-500	-500
Utbyggnad av fiber till Trosa kommun			
Serverar och kommunikationsutrustning	-1 500	-650	-650
Generella IT-investeringar (nätverk och övervakning)	-500	-500	
Förnyelse datorpark (1/4 av administrativa PC-arbetsplatser)	-1 500	-1 500	-1500
Införandeprojekt av IT-system	-2 500	-2 500	
Integrationer avseende IT-system	-500	-500	
Kommunikation till Björnlunda lågvatterressoar, Ekhagen, Welandersborgsskolan	-1 100		
Nytt och utveckling intranät	-200		
Upprustning bad- och idrottsplatser, samt friluftsområde	-200		
Utveckling av offentliga miljöer och friluftsstråk	-800	-500	
Bibliotek	-140		
Klämmingsbergsbadet	-2 500	-2 000	
Elektron	-100		
Digital arbetsyta och Intranät	-900	-700	
Utbyte av biostolar Elektron	-575		
Summa	-15 665	-10 050	-2 650

Samhällsbyggnadsnämnden

Investering	Belopp 2021	Belopp 2022	Belopp 2023
Uppsnyggning i yttertätorter	-300	-300	-300
Enkelt avhjälpna hinder		-200	-200
Fordonspark	-2 280	-3 600	-630
Belysning projektering	-300		
Barmarksunderhåll	-2 500	-2 000	-2 000
Beläggningsprogram	-3 000	-3 000	-3 000
Renovering av lekplatser	-1 000	-250	-250
Byte av belysningsarmatur och stolpar	-1 300	-200	-
Renovering av Rallarkajen		-800	
Gång- och cykelvägar	-5 000	-1 000	-1 000
Parkeringar och infarter		-2 000	
Rivning av gamla Rekal inför pendlarparkering		-3 000	
GC-väg Östra Storgatan	-1 000		
Summa	-16 680	-17 450	-8 680

Barn- och utbildningsnämnden

Investering	Belopp 2021	Belopp 2022	Belopp 2023
Förskolan			
Nytt material giftfri skola			
Verksamhetsmöbler	200		
Pedagogisk utemiljö	100		
Investeringar för miljöförbättringar	100		
Datorer/läsplattor och digital utrustning	100		
Grundskolan			
Komtek	100		
Möbler i arbetsrum, skolmatsal och klassrum	900		
Maskiner/möbler slöjdsal	100		
Pedagogiska datorer/läsplattor	450		
Pedagogisk utemiljö	150		
Digital klassrumsutrustning(ej datorer/läsplattor)	300		
Systembyte inför införande av digitala prov	700		
Kulturskolan			
Inredning	50		
Instrument och inventarier	90		
Fritidsgård			
IT-utrustning	50		
Kostenheten			
Köksutrustning	145		
Bedömda framtida behov		3 000	3000
Summa investeringar	3 535	3 000	3 000

Socialnämnden

Investeringar	2021	2022	2023
Gemensam verksamhet			
Digitalisering i verksamheterna	500	500	500
Kontorsutrustning	200	200	200
Journalssystem	2000		
Projektledning av implementering av nytt journalssystem	500		
Inventarier i förvaltning	200	200	200
Sängar och madrasser	400	200	200
Projektörer Vuxenutbildningen	40		
Förvaltningsservice (oljeavskiljare)		40	
Äldreboende och hemtjänst			
Larm	100	100	100
Reinvesteringar		100	100
Nyckelskåp Björnlunda			
Nytt serviceboende LSS			
Summa investeringar	3940	1340	1300

Kommunstyrelsen-taxekollektivet

Taxekollektivet	2021	2022	2023
Framtida spillvattenhantering	5 000	5 000	5 000
Interimsinvestering i befintligt ARV	5 000		
Distributionsledningar till ny vattenförsörjning Gnesta		10 000	10 000
Nytt vattenverk och reservoar Gnesta. Avser inledande projektkostnader.	10 000	10 000	40 000
Stjärnhovs vattenverk	50	50	50
Stjärnhovs avloppsreningsverk	500	500	50
Björnlunda Vattenverk	50	50	50
Lågreservoar, Björnlunda, utbyte rörgalleri	100		
Björnlunda avloppsreningsverk	500	500	50
Gnesta vattenverk befintligt	50	50	50
Gnesta avloppsreningsverk		50	50
Årspost pumpar, pumpstationer	100	100	100
Ledningsnät, utbyte ledningar och ventiler	10 000	10 000	10 000
Reservkraft vattenverk	750		750
Fordon driften	700		1400
Sjöledning Frösjön	3000		
Summa	35 800	36 300	67 550